

2 i fastan Den kämpande tron

Psalmer: 238, 704, 575, 252, 70, 551

Texter: 1 Kung 19:1-8, 1 Kor 10:12-13, Luk 7:36-8:3

Nåd vare med er och frid från Gud vår Fader och Herren Jesus Kristus. Amen

1 Kung 19:1-8

19 1 Ahab berättade för Isebel allt vad Elia hade gjort och att han hade dödat alla profeterna med svärd. 2 Då sände Isebel bud till Elia och lät säga: "Må gudarna straffa mig både nu och senare, om jag inte i morgon vid denna tid låter det gå med dig som det gick med profeterna." 3 När han fick höra detta steg han upp och flydde för sitt liv. Han kom till Beer-Sheba, som hör till Juda, och där lämnade han kvar sin tjänare. 4 Självt gick han en dagsresa ut i öknen. Där satte han sig under en ginstbuske. Han önskade sig döden och sade: "Nu är det nog, Herre. Tag mitt liv, för jag är inte bättre än mina fäder." 5

Elia lade sig ner under ginstbusken och somnade. Men en ängel rörde vid honom och sade till honom: "Stig upp och ät!" 6 Han såg upp, och se, vid hans huvud fanns ett bröd, som var bakat på glödande stenar, och en kruka med vatten. Han åt och drack och lade sig ner igen. 7 Men Herrens ängel rörde på nytt vid honom, för andra gången, och sade: "Stig upp och ät, ty annars blir vägen för lång för dig." 8 Då steg han upp och åt och drack och gick sedan, styrkt av maten, i fyrtio dagar och fyrtio nätter ända till Guds berg Horeb.

Låt oss be!

Herre, himmelske Fader, hjälp oss att inse vår svaghet och att du är vår starkhet. Jesus, vår Frälsare, stärk vår tro på ditt löfte att du är med oss alla dagar till tidens slut. Helige Ande, som tänt tron i våra hjärtan, bevara våra hjärtan och tankar i Kristus Jesus. Amen.

Vår predikotext är hämtad ur Kungaboken. Den börjar med att skildra kung Salomos regim. Nästa kung på tronen var Rehabeam, som var Salomos arvinge. Men hans tyranni provocerade ett uppror som framgångsrikt leddes av Jerobeam, en av Salomos förmän. Det ledde till att riket delades. Därefter skildras omväxlande kungarnas historia i Nordriket Israel och i Sydriket Juda. I Israel var alla kungar utan undantag ogudaktiga fram till rikets fall 722 f. Kr. I Juda varvades avfall under ogudaktiga kungar med reformationer som leddes av gudfruktiga kungar. På det sättet höll Juda rike med Jerusalem som huvudstad ut ytterligare drygt 130 år. Men till slut blev även Jerusalem förstört och folket bortfört i fångenskap av samma anledning som Israel tidigare gått under. De hade övergett Herren. Avfall leder alltid till undergång. Det

gäller både enskilda personer och hela nationer.

De kortare beskrivningarna av Israels och Juda kungars regimer gör ett uppehåll i mitten av 1 Kungaboken där konflikten mellan Gud och avgudarna blir uppenbar. Under den ogudaktige kung Ahabs regim ingrep Gud mot Baals och Aserans profeter. Under denna tid sände Gud över hundra profeter till Israel för att kalla dem till omvändelse men Kungaboken skildrar bara Elias och Elis as verksamhet mer i detalj. Kung Ahabs hustru Isebel drev på avgudadyrkan. Det berättas att under torka åt Baals 450 profeter och Aserans 400 profeter vid Isebels bord. Profeten Elia blev sänd att förkunna för kung Ahab att det under årtal inte skulle regna annat än om profeten sa det. Baalsdyrkan var en fruktbarhetskult men Gud visade sin makt över avguden genom att sända en svår torka över landet och med den svår svält.

Kungaboken berättar om hur Gud uppehåll profeten med mat, först vid bäcken Kerit och sedan hos änkan i Sarefat. Sedan berättas hur Elia kom inför Ahab som menade att det var Elia som drog olycka över Israel. Elia sa till honom att det var han själv och kungahuset som dragit olycka över Israel genom att överge Herren och följa efter avgudarna. Elia lät samla alla 850 avgudaprofeter upp till bevis på berget Karmel. Herren bekräftade Elias budskap med eld från himlen. Elia lät sedan gripa baalsprofeterna och de blev dräpta, inte en enda kom undan. Därefter kom regnet. Detta var Guds seger över fruktbarhetsguden Baal.

När kung Ahab berättade för Isebel att Elia dräpt avgudaprofeterna med svärd sände hon bud till Elia och svor att han skulle dödas på samma sätt inom ett dygn. Avgudadyrkan var tydligen inte utrotad ur människors hjärtan med Guds seger på Karmel. Avguden hade fortfarande makt över människors hjärtan och mäktiga anhängare. Elias förhoppningar att det nu var slut på avfallet grusades. Den modige profeten som besekrat avgudarnas alla profeter flydde nu för sitt liv. Han trodde att han ensam var kvar. Han hade fått nog och ville inte leva längre.

Det heter i Jakob 5:17: *Elia var en människa med samma natur som vi*. Så som det var för Elia är det också ofta för oss - samma känslor: rädsla, besvikelse, uppgivenhet, hopplöshet, livsleda. Vi skulle kanske säga att han var ”utbränd” eller att han ”gått in i väggen. Så kan det bli för oss också. Man klarar inte grupptricket, arbetet blir för påfrestande, arbetslösheten för hopplös. Besvikelser, kränkningar, mobbing och orättfärdiga anklagelser är tunga att bära och tar ut sin rätt. Till slut har vi fått nog och blir deppade. Och till detta kommer något som är värre: det är insikten om att vi inte klarat av att tjäna Herren så som vi borde tjäna honom, lovprisa honom, tacka honom och alltid vara glada i hoppet och tåliga i lidandet. Insikten om våra misslyckanden fördjupar depressionen som motarbetar tron, hoppet och kärleken.

Elia flydde för sitt liv. *Han kom till Beer-Sheba, som hör till Juda, och där lämnade han kvar sin tjänare. Självt gick han en dagsresa ut i öknen. Där satte han sig under en ginstbuske. Han önskade sig döden och sade: "Nu är det nog, Herre. Tag mitt liv, för jag är inte bättre än mina fäder."* Elia hade gett upp. Han ville inte leva längre. Drottning Isebels hot blev droppen som fick bägaren att rinna över. Han hade fått nog och såg ingen anledning längre att leva vidare.

"Jag är inte bättre än mina fäder" var den insikt som drev honom till denna bön: *tag mitt liv*. Men vad som gjorde att han bekände detta vet vi inte. Kanske var det rädslan, att han flytt istället för att stå kvar och försvara Guds förbund. Kanske var det misslyckandet, att han inte gjort slut på fruktbarhetskulten som han hade hoppats utan istället fick fly för avgudadyrkarna. Kanske sköljde minnen av synd och skuld över honom. Hur som helst så var det bra sagt. Detta ska vi också bekänna: *jag är inte bättre än mina fäder*. Inför Gud är vi inte bättre än någon annan. Vi är alla syndare som förtjänat att dö. Vi får alla göra publikanen sällskap och säga: *Gud, förbarma dig över mig syndare*.

Men nu får vi lära oss att insikten om synd och skuld inte är någon anledning att ge upp - inte heller misslyckanden, rädsla, utbrändhet, hopplöshet eller livsleda. Det är först då vi insett vår egen svaghet som vi kan ta emot styrka och kraft från Herren: *Elia lade sig ner under ginstbusken och somnade. Men en ängel rörde vid honom och sade till honom: "Stig upp och ät!" Han såg upp, och se, vid hans huvud fanns ett bröd, som var bakat på glödande stenar, och en kruka med vatten. Han åt och drack och lade sig ner igen. Men Herrens ängel rörde på nytt vid honom, för andra gången, och sade: "Stig upp och ät, ty annars blir vägen för lång för dig."*

Gud hade försörjt Elia med mat och dryck under hela den långa torkan, först vid bäcken Kerit dit korpar burit mat åt honom, sedan hos änkan i Sarefat. Mjölet i krukorna och oljan i hennes kanna tog inte slut under hela denna tid så som Elia sagt till henne. Nu försörjde Gud honom återigen med mat och dryck. Varken hans besvikelse, rädsla, eller skuld, hade skilt honom från Guds kärlek. Det fick han bevis på. Gud sände en mäktig ängel att stärka honom. Det heter i Hebreerbrevet: *Är inte änglarna andar i Guds tjänst, utsända för att hjälpa dem som ska ärva frälsningen?* Gud har sådana mäktiga änglar i sin tjänst. Man kan undra varför inte Gud gav dem uppgift att föra ut evangeliet i världen, mäktiga änglar, som är perfekta, aldrig gör fel och inte kan besegras. Men nu har Gud istället valt oss människor att räcka frälsningens evangelium till världen, svaga varelser som ofta gör fel, ofta blir besegrade och tappar modet.

Vi ska komma ihåg att Gud sänder mäktiga änglar också till vår hjälp, även om det inte blir lika uppenbart för oss som för Elia. Det är vanligt att vi tänker att änglarna är sända att skydda barnen men vi kanske glömmer att Gud sänder dem att hjälpa alla som

ska ärva frälsningen, alltså även oss som kommit upp i åren. Ni har alla sett bilden av ängeln som skyddar två barn som går på en smal bro över strömmande vatten. Men egentligen kunde det lika gärna ha varit en bild av en ängel som skyddar en tonåring som kör moped, eller arbetaren som sköter en tung maskin, eller åldringen som stapplar med sin rollator. Änglarna är sända att hjälpa oss, och de finns hos oss och för oss oavsett vår ålder. Det får vi inte glömma.

Ändå mer trösterikt är det att veta att Guds hjälp alltid finns för oss, speciellt när vi inser att vi inte kan hjälpa oss själva. Han vänder motgångar, besvikelser, rädsla, ja även misslyckanden, till vårt bästa. Han låter oss mötas av motgångar just för att vi ska dras närmare Guds nåd och styrka, så att Gud blir vår starkhet.

Då steg [Elia] upp och åt och drack och gick sedan, styrkt av maten, i fyrtio dagar och fyrtio nätter ända till Guds berg Horeb. Kvalitén på maten var verkligen hög. Brödet gav honom superkrafter. Men den kraften låg nog inte i brödet. Effekten av maten visar att det var Gud som gav honom kraft och uthållighet. Elia hade trott att han var ensam kvar, besegrad och på flykt, till ingen nytta för Gud eller människor. Men Gud bevisade att han var med honom, gav honom styrka och gav honom en uppgift.

Elias vandring förde honom till Guds berg Horeb där Gud uppenbarat sin härlighet för Mose och slutit förbund med folket. Mose hade varit på berget, i molnskyn, 40 dagar och 40 nätter och talat med Gud. Nu sändes Elia dit för att vara ensam med Gud. Ensam vandrade han 40 dagar och 40 nätter. Allt detta visar hur viktigt det är för oss att till och från stänga ute allt annat för att ägna oss åt Guds ord och bön. Det ger oss kraft att gå vidare – att vandra och verka inte i egen kraft utan i den kraft som Gud ger. Samme Gud som var nådig mot Elia och motiverade honom till fortsatt tjänst är vår nådige Gud som också ger oss kraft att tjäna honom.

Ibland är vi vid gott mod och produktiva. Men ibland tynger oss bördan av alla misslyckanden som berott på vår rädsla, feghet, synd, frustration eller högmod. Då får vi inget gjort. Men våra misslyckanden diskvalificerar oss inte från att tjäna Gud. Det är ingen ursäkt heller för att inte tjäna honom. Gud låter allt samverka till det bästa för oss. Vårt fiasko tjänar det goda syftet att det påminner oss om vår synd och vårt totala behov av Guds nåd och hjälp. När vi är nere ska vi inte söka gnistan i oss själva. Elia var en människa som vi. Vi ska hämta kraft ur samma källa som han, i gemenskapen med Gud och ur Guds ord.

Högt ställda förväntningar kan ge djupa besvikelser. Om vi tänker att Gud alltid ska ge oss framgång när vi tjänar honom så kan det ge djupa besvikelser när vi misslyckas i vår tjänst. Men Gud låter oss misslyckas, just för att vi ska tappa tron på vår egen styrka för att i stället förlita oss på Guds nåd och hjälp. Och när vi i vår

tjänst inte tycks uppnå något annat hos våra medmänniskor än deras motstånd så ska vi tänka på vår Frälsare Jesus Kristus som oskyldigt led för oss. Lidandet som den rätta bekännelsen för med sig ger oss tillfälle att växa och bli mer lika Kristus så att vi förlåter våra fiender och ber för dem. Vi behöver aldrig vara rädda, för Gud överger oss inte. Det är något som aldrig sker. Det lär vi oss av dagens berättelse om Elia, som var en människa som vi. Amen.

Låt oss be!

Käre himmelske Fader, tack för att du sörjer för allt vi behöver till kropp och själ. Tack, käre Jesus, vår Frälsare, att du är vår gode herde som leder och försvarar oss. Tack för änglarnas beskydd och tryggheten i ditt rike. Tack, helige Ande, att du bevarar oss i tron till evigt liv. När vi är nere, Herre, lyft oss då och bär oss med trösten i ditt ord. Amen.